

Стратегічні орієнтири розвитку Карпатського регіону у світлі формування і реалізації нової регіональної політики

Висвітлено стратегічні орієнтири розвитку областей Карпатського регіону та проведено їх оцінку на предмет узгодження з цілями Державної стратегії регіонального розвитку, доведено необхідність пріоритетизації стратегічних орієнтирів розвитку регіонів на основі виявлення так званих «точок росту», які активізують процес використання власного потенціалу та економічне зростання регіону. Встановлено, що одним з дієвих напрямів формування та реалізації нової регіональної політики є фокус на розвиток макрорегіонів, до яких належить і Карпатський регіон. У результаті проведеного дослідження визначено особливості планування, фінансування та реалізації заходів регіонального розвитку, результати якого вказують на необхідність інтеграції розвитку регіонів, у тому числі й фінансових ресурсів, спрямованих на розвиток регіону. Обґрунтовано необхідність підвищення рівня культури стратегічного планування, спрямованого на реалістичність плану заходів з реалізації стратегії регіонального розвитку з чітким визначенням організаційних, фінансових і контрольних параметрів; організація належного інформаційного забезпечення реалізації регіональної політики на засадах підвищення прозорості прийняття рішень і їх виконання, рівня поінформованості усіх зацікавлених осіб, можливостей громадського моніторингу управлінських рішень на місцях.

Ключові слова: регіональний розвиток, стратегія розвитку, стратегічні орієнтири, макрорегіон, Карпатський регіон.

У сучасних умовах відбувається зміна підходів до формування та реалізації політики регіонального розвитку як на національному, так і регіональному рівнях. Здійснення трансформацій у зазначеному напрямі неможливе без комплексного бачення реформ з чітко визначеними пріоритетами та дієвими механізмами імплементації, спрямованими на єдність української території. Важливим при цьому є також забезпечення стабільного і передбачуваного виконання задекларованих цілей на засадах узгодження інтересів і засобів їх досягнення.

В Україні упродовж значного періоду регіональна політика формувалась на централізованому підході перерозподілу ресурсів від більш розвинених до менш розвинених регіонів і домінуванні галузевих практик над територіальними, що не дозволяло повною мірою виявити та реалізувати прихований і недооцінений потенціал розвитку регіонів. У 2015 р. Законом України «Про засади державної регіональної політики» [1] започатковано концептуальні основи до формування та реалізації нової регіональної політики, спрямованої на соціальні, економічні, екологічні, гуманітарні та інші позитивні зміни у регіонах. З огляду на це, а також через специфіку геополітичного та гео економічного становища Карпатського регіону, актуалізується потреба виявлення стратегічних орієнтирів його регіонального розвитку.

Теоретико-методологічним засадам регіональної політики приділено значну увагу дослідників, зокрема: М. Бандмана, І. Бистрякова, Є. Бойка, М. Бутка, З. Варналія, І. Вахович, С. Вовканич, З. Герасимчук, А. Гранберга, Б. Данилишина, М. Долішнього, С. Дорогунцова, В. Захарченка, В. Євдокименка, І. Кононова, В. Кравціва, Н. Мікули, А. Мокія, С. Пирожкова, С. Писаренко, С. Романюка, Д. Стеченка, І. Сторонянської, В. Чужикова, М. Чумаченка, Л. Шевчук, С. Шульдц. Відзначаючи множину розглянутих питань і глибину наукових напрацювань, слід вказати, що у світлі сучасних викликів розвитку регіонів виникає необхідність поглиблення досліджень у напрямі визначення стратегічних орієнтирів розвитку регіонів загалом, і Карпатського регіону, зокрема.

Метою дослідження є оцінювання стратегічних орієнтирів розвитку областей Карпатського регіону з позицій їх узгодженості з пріоритетами державної стратегії регіонального розвитку, пріоритетності для розвитку регіону та їх фінансового забезпечення.

На сучасному етапі основними документами в частині планування регіонального розвитку на національному та місцевому рівнях є Державна стратегія регіонального розвитку України на період до 2020 р.; План заходів з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку України; регіональні стратегії розвитку; плани заходів з реалізації регіональних стратегій розвитку; інвестиційні програми (проекти), спрямовані на розвиток регіонів.

Державна стратегія регіонального розвитку України на період до 2020 р. передбачає три стратегічні цілі розвитку: 1) підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів; 2) територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток; 3) ефективне державне управління у сфері регіонального розвитку [2].

Євроінтеграційний курс України зумовлює необхідність врахування європейських підходів до формування та реалізації національної регіональної політики. Основою для розвитку держав-членів ЄС і їх регіонів служить Стратегія «ЄВРОПА 2020», яка базується на трьох цілях:

- 1) розумне зростання – знання та інновації;
- 2) стале зростання – ефективне використання ресурсів;
- 3) інклюзивне зростання – соціальна та територіальна згуртованість [3].

Таким чином, можна констатувати той факт, що при розробці Державної стратегії регіонального розвитку враховано європейські засади до формування регіональної політики на національному рівні:

- по-перше, розвиток конкурентоспроможності регіонів з урахуванням ендogenous потенціалу регіонів України – розумне зростання;
- по-друге, зниження диспропорційності розвитку регіонів з урахуванням соціальної та економічної згуртованості регіонів – всеохоплююче зростання;
- по-третє, ефективне використання фінансових ресурсів – стале зростання.

При цьому слід відзначити, що такі процеси, як відсутність координації та низький рівень стратегічного планування регіонального розвитку на державному рівні, підтверджуються відсутністю стратегічних проектів, спрямованих на виконання однієї із задекларованих цілей – територіальної соціально-економічної інтеграції та просторового розвитку. Тому новим концептом регіональної політики в Україні має стати принцип гуртування (*англ. – cohesion*), сутність якого проявляється у зміцненні економічної і соціальної згуртованості в частині зменшення економічних, соціальних і територіальних диспропорцій розвитку регіонів. Такі підходи до формування та реалізації регіональної політики поділяють і вітчизняні експерти, зокрема А. Ткачук наголошує, що «фокус державної регіональної політики потрібно повернути на забезпечення єдності українського простору, загальноукраїнської солідарності – цілі, визначені в Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року» [4]. Важливо зазначити, що питання єдності та згуртованості держави, що більшою мірою спрямовані на регіони, екстраполюються і на регіональний рівень, тому зростає важливість єдності та згуртованості території самих регіонів.

Європейська практика свідчить про зміщення акцентів зі стимулювання розвитку виключно окремих регіонів і згладжування диспропорцій регіонального розвитку до фокусування на виявленні спільних рис регіонів у соціально-економічному розвитку. В Україні актуальність таких підходів відображено у звіті «Регіональний розвиток та державна регіональна політика в Україні: стан і перспективи змін у контексті глобальних викликів та європейських стандартів політик», у якому зазначено, що «в Україні є групи регіонів, які мають спільні риси, стан і тенденції розвитку, сильні сторони та можливості, слабкі сторони та загрози, проблеми та потреби тощо». Експерти пропонують типологію регіонів, що передбачає використання диференційованого підходу у площині планування та впровадження необхідних заходів державної регіональної політики [5]. Дослідження і науковців, і експертів з питань регіонального розвитку підтверджують важливість врахування ролі макрорегіонів при формуванні та реалізації регіональної політики.

Вдалим європейським прикладом формування та реалізації регіональної політики, яка вказує на важливість макрорегіонального розвитку, є Програма «Розвиток Східної Польщі». Основною стратегічною метою Програми передбачалось пришвидшення темпів соціально-економічного розвитку Східної Польщі, враховуючи основні аспекти політики сталого розвитку. Програма реалізовувалась на національному рівні і включала проекти, які були корисними для всіх п'яти регіонів Східної Польщі [6].

Для забезпечення реалізації державної політики щодо стимулювання розвитку областей Карпатського регіону затверджено стратегії регіонального розвитку на 2016-2020 рр. [7; 8; 9; 10]. Порівняння стратегічних орієнтирів розвитку областей Карпатського регіону дало змогу зробити такі висновки:

- усі області Карпатського регіону серед стратегічних цілей у тій чи іншій інтерпретації визначають розвиток людського потенціалу;
- «розвинуте село» та «конкурентоспроможність» як стратегічну ціль розвитку регіону декларують три області;
- «безпека довкілля» є стратегічно важливою для Закарпатської та Чернівецької областей;
- Івано-Франківська та Львівська області серед стратегічних орієнтирів визначають розвиток «туризму»;

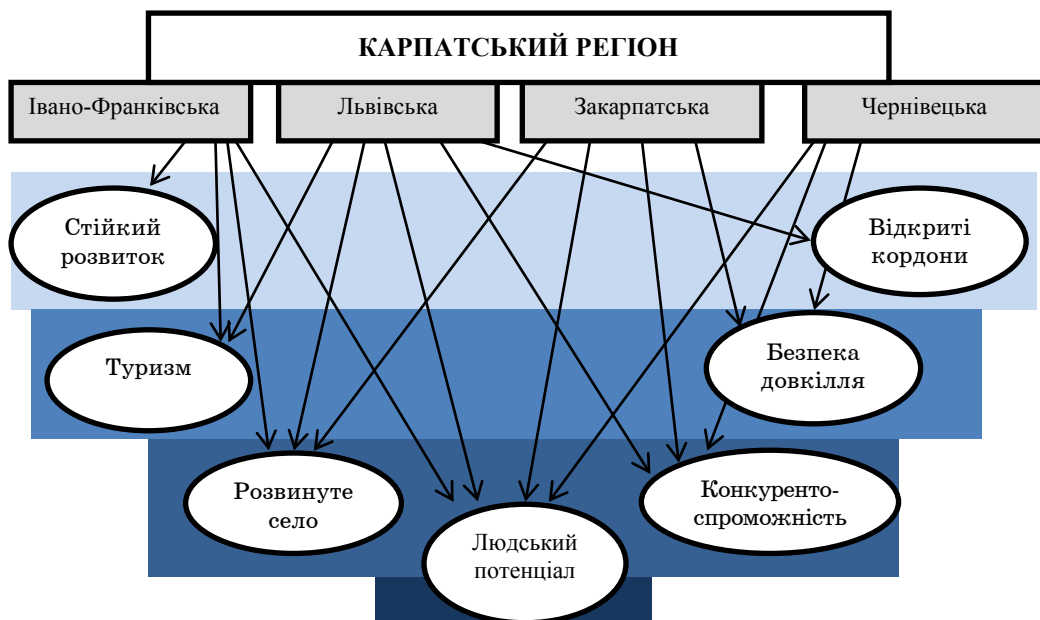

Рис. 1. Спільні та відмінні стратегічні орієнтири регіонального розвитку областей Карпатського регіону*

* згруповано автором на основі Стратегій розвитку областей Карпатського регіону.

- Львівська область – «відкриті кордони», Івано-Франківська область – «стійкий розвиток».

Таким чином, при розробці стратегій регіонального розвитку стратегічні орієнтири розвитку областей Карпатського регіону на період до 2020 р. більшою мірою узгоджені з цілями Державної стратегії регіонального розвитку та пріоритетами їх розвитку. Декларативно усі стратегії регіонального розвитку областей Карпатського регіону зосереджені на розвитку їх потенціалу, однак якщо проаналізувати плани заходів з виконання стратегій регіонального розвитку, можна констатувати, що обрані Стратегії регіонального розвитку областей

Карпатського регіону є варіантами стратегій елімінації, що спрямовані на усунення наявних слабких сторін.

Варто звернути увагу і на той факт, що більшість проектів Плану заходів з самого початку є нереалістичними, що підтверджується:

- по-перше, необґрунтовано завищеною кількістю заходів Плану, як наслідок, відсоток реалізованих проектів від загальної кількості передбачених планами заходів в Україні становив 33%, яскравим прикладом є Чернівецька область, де рівень виконання Плану заходів у 2016 р. становив лише 22,5% (рис. 2);

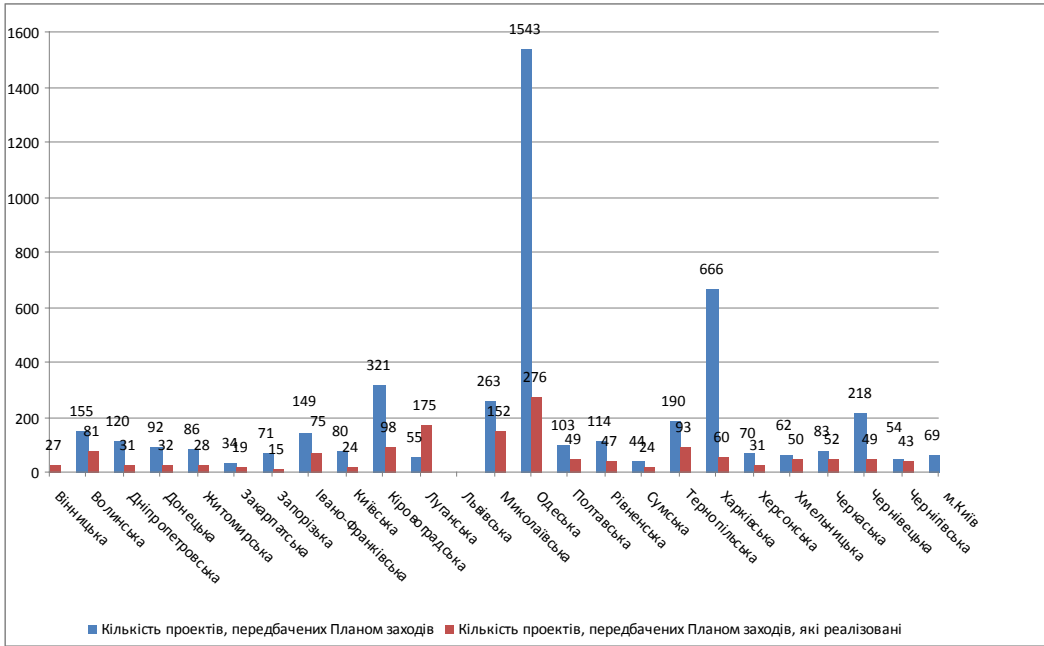

Рис. 2. Стан виконання планів заходів з реалізації Стратегій регіонального розвитку, 2016 р.*

* Джерело: Державна регіональна політика та стратегічне планування регіонального розвитку – як забезпечити стабільне та прогнозоване фінансування. Матеріали круглого столу Департаменту з питань регіонального розвитку [Електронний ресурс]. – Джерело доступу: <https://www.slideshare.net/CSIUKRAINE/ss-72406913>

- по-друге, відсутність фінансування багатьох проектів і програм, що зумовлено прогалинами ще на етапі розроблення та затвердження цільових програм регіонального розвитку.

Така ситуація, що є характерною для більшості регіонів України, негативно впливає на досягнення стратегічних орієнтирів і загальні параметри регіонального розвитку областей Карпатського регіону.

Основними новаціями нової регіональної політики є *інтегрований підхід до формування і реалізації державної регіональної політики*, який передбачає поєднання секторальної (галузевої), територіальної (просторової) та управлінської складових [2]. Важливість законодавчого закріплення такого підходу потребує оцінки реальних можливостей його практичного втілення. За таких умов комплексне оцінювання інструментів фінансування заходів регіональної політики (сукупно з усіх джерел) є важливим з погляду як оцінки можливостей досягнення стратегічних цілей розвитку регіону, так і забезпечення реалізації інтегрованого підходу.

У табл. 1 відображено аналіз інструментів фінансування регіонального розвитку Львівщини у 2016 р., що дозволив зробити певні висновки:

Таблиця 1

Аналіз інструментів фінансування розвитку Львівщини, 2016 р. *, млн грн

Інструмент регіонального розвитку	ДФРР		Субвенція на соціально- економічний розвиток		Субвенція ОПГ		Конкурс мікропроектів		Бюджет розвитку обласного бюджету		Програмний ресурс обласного бюджету		Кошти місцевих бюджетів, інші джерела		УСЬОГО				
	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт			
Адміні- стративно- територіальна одиниця																			
м. Львів	17,0	17,0	33,0	22,8					2,6	1,7	16,9	8,3	3,7	3,3	13,6	9,7	86,8	62,8	72,4
м. Борислав									0,2	0,2	1,9	0,8	3,3	3,0	0,8	0,8	6,2	4,8	77,4
м. Дрогобич	3,0	1,7	12,0	12,0					2,4	2,1	2,0	2,0	6,8	6,6	5,1	4,6	31,3	29,0	92,7
м. Моршин	1,9	1,9							0,1	0,1	0,6	0,6	1,9	1,9	0,3	0,3	4,8	4,8	100,0
м. Новий Розділ			2,7	2,6					0,3	0,3	4,5	0,9	1,3	1,3	0,5	0,4	9,3	5,5	59,1
м. Самбір									0,2	0,2	1,3	1,1	1,7	1,7	0,3	0,3	3,5	3,3	94,3
м. Стрий											1,3	1,3	2,3	2,2			3,6	3,5	97,2
м. Трускавець	1,9	1,9							1,4	1,3	0,2	0,2	2,7	2,7	3,0	2,8	9,2	8,9	96,7
м. Червоноград	3,0	2,3	4,0	3,9					0,4	0,4	0,4	0,0	5,0	3,9	2,4	2,0	15,2	12,5	82,2
Бродівський район	10,8	8,9	3,5	1,2	2,9	2,9			1,7	1,7	2,2	1,6	10,9	10,8	3,4	2,1	35,4	29,2	82,5
Бузький район	1,8	1,8	2,1	2,1					0,8	0,8	1,9	0,9	6,0	3,9	1,7	1,3	14,3	10,8	75,5
Городоцький район	19,7	19,7	10,4	10,3					1,9	1,8	1,9	1,7	12,2	8,6	5,7	4,4	51,8	46,5	89,8
Дрогобицький район	5,6	5,6							1,3	1,3	5,3	2,3	6,6	4,5	2,9	3,9	21,7	17,6	81,1
Жидичівський район	7,1	6,9	12,0	10,1	4,1	4,1			1,8	1,8	0,5	0,5	11,0	4,7	4,4	3,2	40,9	31,3	76,5
Жовківський район	9,7	7,6							2,2	2,2	6,1	3,0	14,5	11,3	5,1	4,9	37,6	29,0	77,1
Золочівський район	2,0	2,0	3,2	3,0					1,3	1,3	0,8	0,0	6,3	4,1	1,9	1,8	15,5	12,2	78,4
Кам'янка-Бузький район	8,3	7,9	5,9	5,7					2,4	2,4	1,1	1,1	8,0	6,3	5,9	3,6	31,6	27,0	85,4
Миколаївський район	3,5	3,5	2,1	1,4	6,1	6,0			2,5	2,5	1,6	1,2	6,7	3,7	4,8	4,8	27,3	23,1	84,6
Мостиський район	14,8	14,6	3,1	3,0					3,0	2,9	1,6	1,2	6,0	4,7	6,3	5,8	34,8	32,2	92,5
Перемішлянський район	1,8	1,8	4,3	4,2					1,8	1,8	1,5	1,5	8,5	5,6	0,2	0,0	18,1	14,9	82,3
Пустомитівський район	45,7	45,1	28,2	28,2					3,9	3,8	2,2	0,7	10,8	8,3	28,8	23,5	119,6	109,6	91,6
Радецький район			9,2	7,8					0,5	0,5	2,7	1,5	6,1	3,5	1,3	0,8	19,8	14,1	71,2
Самбірський район	14,8	14,5	5,9	5,6	25,8	25,1			3,5	3,5	2,1	2,0	22,9	9,3	9,1	6,2	84,1	66,2	78,7
Сколівський район	9,0	8,7	6,0	6,0					1,4	1,3	0,6	0,6	6,1	2,9	4,2	4,0	27,3	23,5	86,1
Сокальський район			13,6	9,2					6,3	6,2	5,0	4,7	7,2	5,0	10,9	10,1	43,0	35,2	81,9
Старосамбірський район	9,9	9,7	7,3	1,3	5,1	5,1			3,3	3,3	0,7	0,3	12,6	6,6	5,0	4,8	43,9	31,1	70,8
Стрийський район	6,7	6,4	5,0	4,9	3,2	3,1			1,7	1,5	0,4	0,4	7,7	4,0	3,5	3,1	28,2	23,4	83,0
Турківський район	10,8	10,8	4,7	3,8					2,5	2,5	4,6	2,8	8,2	5,8	2,9	2,8	33,7	28,5	84,6
Яворівський район	13,6	13,6							4,4	4,2	2,2	0,4	9,8	6,6	10,4	9,1	40,4	33,9	83,9
Усього	222,4	213,9	178,2	149,1	47,2	46,3			55,8	53,6	74,1	43,6	216,8	146,8	144,4	121,1	938,9	774,4	82,5

* Джерело: Мільярд в регіональний розвиток. Підсумки реалізації програм та проектів регіонального розвитку Львівської області у 2016 році. Департамент Львівської ОДА. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B7GeVKta8o8CsoBoxm42eUprSek0/view>

- по-перше, невідповідність між запланованими показниками з фактично виконаними, що загалом по області складає 82,5% і є найнижчим у м. Новий Розділ, Радехівському та Старосамбірському районах, свідчить про недоліки у плануванні фінансового забезпечення політики регіонального розвитку Львівщини та сигналізує про недовиконання задекларованих цілей в аналізованому періоді;
- по-друге, низький рівень освоєння державних коштів підтверджує неефективність реалізації політики регіонального розвитку;
- по-третє, значне відволікання фінансових ресурсів Старосамбірським і Пустомитівським районами, про що свідчить зважений розподіл фінансових ресурсів на чисельність населення (970,29 грн і 927,37 грн для вказаних районів відповідно, для порівняння середній показник по Львівській області становив 305,58 грн) підтверджує відсутність єдиних підходів до реалізації політики регіонального розвитку Львівської області та вказує на прогалини в частині ефективного використання фінансових ресурсів за усіма інструментами політики регіонального розвитку.

Варто вказати, що сучасні тенденції та особливості диференціації розвитку регіонів значною мірою обумовлені процесами фінансової децентралізації. Як зазначено в доповіді «Територіальний розвиток та регіональна політика», «децентралізація створює можливості для ефективної системи управління на місцевому рівні та підвищення якості місцевих послуг, однак вона несе й певні загрози, пов'язані з підвищенням асиметрій розвитку територіальних громад» [11]. Дослідження науковців доводять факт наявності диференціації розвитку територіальних громад і вказують на необхідність зменшення ризиків, пов'язаних з посиленням внутрішньорегіональної диференціації.

Позитиви комплексного бачення державної політики регіонального розвитку в Україні супроводжуються відсутністю забезпечувальних основ соціальної та економічної згуртованості регіонів. Враховуючи зазначене, одним з дієвих напрямів формування та реалізації нової регіональної політики має стати фокус на розвиток макрорегіонів, до яких належить і Карпатський регіон. Важливим при цьому є використання європейських підходів до формування та реалізації державної політики регіонального розвитку, спрямованої на розумне, інклюзивне та стале зростання.

Слід відзначити, що загалом стратегічні орієнтири розвитку областей Карпатського регіону на період до 2020 р. узгоджені з цілями Державної стратегії регіонального розвитку. Водночас, необхідність виявлення так званих «точок росту», які активізують процес використання власного потенціалу та економічне зростання регіону, потребують більшої пріоритетизації стратегічних орієнтирів розвитку областей Карпатського регіону.

Результати проведеного дослідження вказують насамперед на необхідність внутрішньо та міжрегіональної інтеграції розвитку регіонів у частині координації заходів планування, фінансування та реалізації проектів регіонального розвитку. При цьому нагальною є потреба у підвищенні рівня культури стратегічного планування, спрямованого на реалістичність плану заходів з реалізації стратегії регіонального розвитку з чітким визначенням організаційних, фінансових та інших моніторингових параметрів.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про засади державної регіональної політики» від 5 лютого 2015 р. № 156-VIII / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/156-19>
2. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку України на період до 2020 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>

3. A strategy for smart, sustainable and inclusive growth. Communication from the Commission Europe 2020 / European Commission. – Brussels, 3.3.2010. – Retrieved from <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52010DC2020&from=EN>
4. Ткачук А. Фінансування ДСРР-2020 та СРР з ДФРР у 2017 році: проблеми та способи / А. Ткачук. – 21.02.2017. – Режим доступу: <https://www.slideshare.net/CSIUKRAINE/2020-2017?ref=http://www.lgr.org.ua/?p=6610>
5. Регіональний розвиток та державна регіональна політика в Україні: стан і перспективи змін у контексті глобальних викликів та європейських стандартів політики: аналітичний звіт / Проект ЄС «Підтримка політики регіонального розвитку в Україні». – 2016. – Джерело доступу: http://surdp.eu/uploads/files/Analytical_Report_Main_part-UA.pdf
6. Operational Programme Development of Eastern Poland / European Commission. – 02.10.2007. – Retrieved from http://ec.europa.eu/regional_policy/en/atlas/programmes/2007-2013/poland/operational-programme-development-of-eastern-poland
7. Стратегія розвитку Закарпатської області на період до 2020 року / Державний фонд регіонального розвитку Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. – 05.2015. – Режим доступу: http://dfrt.minregion.gov.ua/foto/projt_reg_info_norm/2015/05/Strategiya.pdf
8. Стратегія розвитку Івано-Франківської області на період до 2020 року / Державний фонд регіонального розвитку Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. – 17.10.2014. – Режим доступу: <http://dfrt.minregion.gov.ua/region-base?NID=30>
9. Стратегія розвитку Львівської області на період до 2020 року / Державний фонд регіонального розвитку Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. – 05.2016. – Режим доступу: http://dfrt.minregion.gov.ua/foto/projt_reg_info_norm/2016/05/146_dod_Strategiya_2020.pdf
10. Стратегія розвитку Чернівецької області на період до 2020 року / Державний фонд регіонального розвитку Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. – 07.2015. – Режим доступу: <http://dfrt.minregion.gov.ua/region-base?NID=61>
11. Територіальний розвиток та регіональна політика в Україні: актуальні проблеми, ризики та перспективи адміністративно-територіальної децентралізації / ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долишнього НАН України»; наук. ред. В. С. Кравців. – Львів, 2017. – 120 с. (Серія «Проблеми регіонального розвитку»).
12. Державна регіональна політика та стратегічне планування регіонального розвитку – як забезпечити стабільне та прогнозоване фінансування: матеріали круглого столу / Департамент з питань регіонального розвитку Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. – 21.02.2017. – Режим доступу: <https://www.slideshare.net/CSIUKRAINE/ss-72406913>
13. Мільярд в регіональний розвиток: підсумки реалізації програм та проектів регіонального розвитку Львівської області у 2016 році / Департамент економічної політики Львівської обласної державної адміністрації. – 2017. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B7GeBKta8orCc0oXcm42eUpSck0/view>

References

1. Supreme Council of Ukraine (2015). Pro zasady derzhavnoyi rehionalnoyi polityky» [On the Principles of State Regional Policy]: Law of Ukraine, adopted on 2015, February 5, 156-VIII. Retrieved from <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/156-19> [in Ukrainian].
2. Cabinet of Ministers of Ukraine (2014). Pro zatverdzhennya Derzhavnoyi stratehiyi rehionalnoho rozvytku Ukrayiny na period do 2020 roku [On Approval of the State Strategy for Regional Development of Ukraine for the period up to 2020]: Resolution, adopted 2014, August 6, 385. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF> [in Ukrainian].
3. European Commission (2010, March 3). A strategy for smart, sustainable and inclusive growth. Communication from the Commission Europe 2020. Brussels. Retrieved from <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52010DC2020&from=EN>
4. Tkachuk, A. (2017, February 21). Finansuvannia DSRR-2020 ta SRR z DFRR u 2017 rotsi: problemy ta sposoby [Financing of the State Strategy for Regional Development –2020 and Strategies of Regional Development from the State Fund for Regional Development in 2017]. Retrieved from <https://www.slideshare.net/CSIUKRAINE/2020-2017?ref=http://www.lgr.org.ua/?p=6610> [in Ukrainian].
5. Rehionalnyi rozvytok ta derzhavna rehionalna polityka v Ukraini: stan i perspektyvy zmin u konteksti hlobalnykh vyklykiv ta yevropeyskykh standartiv polityky (2016) [Regional Development and State Regional Policy in Ukrainian: Status and Prospects for Change in the Context of Global Challenges and European Policy Standards]. Retrieved from http://surdp.eu/uploads/files/Analytical_Report_Main_part-UA.pdf [in Ukrainian].
6. European Commission (2007, October 2). Operational Programme Development of Eastern Poland. Retrived from http://ec.europa.eu/regional_policy/en/atlas/programmes/2007-2013/poland/operational-programme-development-of-eastern-poland.

7. State Fund for Regional Development of the Ministry of Regional Development, Construction and Housing and Communal Services of Ukraine (2015, May). Stratehiia rozvytku Zakarpatskoi oblasti na period do 2020 roku [Strategy of development of the Zakarpattia Region for the period up to 2020]. Retrived from http://dfr.minregion.gov.ua/foto/projt_reg_info_norm/2015/05/Strategiya.pdf [in Ukrainian].
8. State Fund for Regional Development of the Ministry of Regional Development, Construction and Housing and Communal Services of Ukraine (2014, October 17). Stratehiia rozvytku Ivano-Frankivskoi oblasti na period do 2020 roku [Strategy of development of the Ivano-Frankivsk Region for the period up to 2020]. Retrived from <http://dfr.minregion.gov.ua/region-base?NID=30> [in Ukrainian].
9. State Fund for Regional Development of the Ministry of Regional Development, Construction and Housing and Communal Services of Ukraine (2016, May). Stratehiia rozvytku Lvivskoi oblasti na period do 2020 roku [Strategy of development of the Lviv Region]. Retrived from http://dfr.minregion.gov.ua/foto/projt_reg_info_norm/2016/05/146_dod_Strategiya_2020.pdf [in Ukrainian].
10. State Fund for Regional Development of the Ministry of Regional Development, Construction and Housing and Communal Services of Ukraine (2015, July). Stratehiia rozvytku Chernivetskoi oblasti na period do 2020 roku [Strategy of development of the Chernivtsi Region]. Retrived from <http://dfr.minregion.gov.ua/region-base?NID=61> [in Ukrainian].
11. Kravtsiv, V. (2017). Terytorialnyi rozvytok ta rehionalna polityka v Ukraini: aktualni problemy, ryzyky ta perspektyvy administratyvno-terytorialnoi detsentralizatsii [Regional Development and State Regional Policy in Ukrainian: Status and Prospects for Change in the Context of Global Challenges and European Policy Standards]. Lviv: Dolishniy Institute of Regional Research of NAS of Ukraine. [in Ukrainian].
12. Department for Regional Development of the Ministry of Regional Development, Construction and Housing and Communal Services of Ukraine (2017, February 21). Derzhavna rehionalna polityka ta stratehichne planuvannya rehionalnoho rozvytku – yak zabezpechty stabilne ta prohnnozovane finansuvannya: materialy kruhloho stolu [State regional policy and strategic planning of regional development – how to ensure stable and predictable financing]. Retrieved from <https://www.slideshare.net/CSIUKRAINE/ss-72406913> [in Ukrainian].
13. Department of Economic Policy of the Lviv Regional State Administration (2017). Miliard v rehionalnyi rozvytok: pidsumky realizatsii proqram ta proektiv rehionalnoho rozvytku Lvivskoi oblasti u 2016 rotsi [One billion in regional development: results of implementation of the programs and projects of regional development of Lviv region in 2016]. Retrieved from <https://drive.google.com/file/d/0B7GeBKta8orCc0o0xcm42eUpSck0/view> [in Ukrainian].

Hrynychshyn I. M. Strategic guidelines for the development of the Carpathian region under the formation and implementation of the new regional policy.

The article highlights strategic guidelines for the development of the Carpathian region and evaluates them in terms of alignment with the goals of the State Strategy for Regional Development, identifies the need for greater prioritization of the strategic guidelines for the development of regions, while simultaneously identifying so-called «growth points» that will ensure the region's economic growth and use of its own potential. Taking into account European approaches to the formation and implementation of a state policy of regional development aimed at smart, inclusive and sustainable growth is of particular importance in this process.

The fact that one of the most effective directions for the formation and realization of a new regional policy on the basis of the unity of Ukrainian territory is the focus on the development of macro-regions, which include the Carpathian region, is proved. European practice shows the shifting of emphasis from exclusive stimulating and development of specific regions and smoothing out the disproportions of regional development to the focus on identifying common features of regions in socio-economic development.

On the basis of the research, the peculiarities of coordination of regional development projects' planning, financing and implementation measures based on the use of an integrated approach for regional development of regions or a region were determined.

The necessity of the following measure was emphasized: raising the level of strategic planning culture aimed at realism of the plan of measures for the implementation of the regional development strategy with a clear definition of organizational, financial and control parameters; maintenance of adequate information support for both the implementation of regional policy on the basis of increasing transparency in decision-making and its implementation, and the level of awareness of all stakeholders, and the possibilities of public monitoring of the regional policy implementation on the local level.

Keywords: regional policy, development strategy, strategic orientations, macro region, Carpathian region.

Гринчишин Ірина Миколаївна – кандидат економічних наук, старший науковий співробітник відділу регіональної фінансової політики ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України» (e-mail: i.hrynychshyn@ukr.net).

Hrynychshyn Iryna Mykolayivna – Ph.D. (Econ.), Senior Researcher of the Department of Regional financial policy of the Dolishniy Institute of Regional Research of NAS of Ukraine.

Надійшло 22.09.2017 р.